

Rağmen

RAĞMEN-4

İstanbul'a Söz

Genel Yayın Yönetmeni: Sinem Sal

1. Baskı: Mart 2021

Yayıncı Sertifika No: 13226

ISBN: 978-625-7217-54-5

© KARAKARGA YAYINLARI 338

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumaloğlu, Mustafa Kutlukhan Perker

KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Redaksiyon: Benay Öztürk

Görsel Yönetmen: Sedat Gösterikli

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

karakargayayinlari

karakargayayinlari

karakargayayin

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 48625

*Bu kitabın telif geliri, tüm yazar ve çizerler tarafından
Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği'ne bağışlanmıştır.*

Destek Dükkanı

İçindekiler

<i>İstanbul Sözleşmesi’ni Uygulatacağz</i> - Fidan Ataselim	9
<i>Şiddetsiz Bir Nesil Nasıl Mümkün-</i> Arzu Erkan Yüce	16
<i>Oda Soğukluğu</i> - Zehra Çelenk	22
<i>Telefon Sapığı</i> - Defne Suman	27
<i>Ben Sizi Çıkarttığımız Günahlardan Tanıyorum</i> - Selin Yeninci	31
<i>Monolog</i> - Ayşen Şahin	37
<i>Fontaina</i> - Aslı Ilgın Kopuz	45
<i>Hicran’ın Harikalar Diyarı</i> - Funda Alp	50
<i>Üçüncü Sayfa</i> - Figen Şakacı	62
<i>Etezyen</i> - Neslihan Önderoğlu	66
<i>Zâil’in Kitapları</i> - Ayça Güçlüten	70
<i>Girls Night In</i> - Deniz Özturhan	76
<i>Gülistan</i> - Senem Timuroğlu	83

<i>Birey Değilsin</i> - Pınar Eğilmez	87
<i>Devamı Altıncı Sayfada</i> - Ayşe Dünder	93
<i>Urla'da Bir Öğle Yemeği</i> - Dilâra Gürcü	99
<i>Yalan Söylemedim, O Çok Üşüyor</i> - Ezgi Altınır	110
<i>Yaşamsal İhtilâller</i> - Ezgi Örnek	117
<i>Kapı Arkasında</i> - Çağnam Erkmen	123
<i>Neyse...</i> - Birgül Sevinçli	129
<i>Nefes</i> - Cemran Öder	133
<i>Zar</i> - Şeyda Üzer	136
<i>Insomnia</i> - Seran Demiral	143
<i>“Kurtlarla Koşan Kadınlar”</i> - Ebrar Güldemler	150
<i>Rağmen Okur - Rosa</i> - Ebru Nisa gündüz	154
<i>Rağmen Okur - Ehvenişer</i> - Melis Acar	158
<i>Özgüvenimi Rica Edebilir miyim?</i> - Sinem Sal	166
<i>Yalnız Değiliz</i> - Derleyen: Funda Alp	173

İstanbul Sözleşmesi'ni Uygulatacağız. Eşit ve Özgür Yaşama Kavuşacağız

Fıdan Ataselm

İllüstrasyon: Aysu Bekar

“İstanbul sözleşmesi yaşatır” sözünü artık duymayan yoktur.

Ne oldu da bir uluslararası sözleşme ülkenin gündemi, siyasetçilerin gerilimi, kadınların umudu oldu?

Bütün haklar ezilenlerin, sömürülenlerin mücadelesiyle kazanıldı. Böyle süreçlerde ödenen bedeller hep oldu. İnsan hakları, oy

kullanma, eşit yurttaşlık, siyasi temsil, çalışma, eğitim, barınma, örgütlenme hakkı... Hangisini düşünürsek mücadeleler tarihi olduğunu görürüz. Kadınlar için hâlâ kazanılacak haklar önümüzde duruyor. Günümüzde kadın cinayetlerini durdurma mücadelesi sürüyor. Sadece kendi hayatlarımız için değil tanımadığımız tüm kadınlar için mücadele.

Her gün öldürülen kadınlar hepimiz için, eşit yaşamak için bedel ödüyor.

2010 yılından itibaren her yıl raporlar yayınlanıyor. Kaç kadın öldürülmüş? Kimler tarafından? Hangi bahanelerle? Buna benzer soruların yanıtlarını analiz edip çözüm yolları geliştiriyoruz. Hazırladığımız veriler bize sorunun kaynağına dair önemli ipuçları verdi. Erkek şiddetiyle öldürülen kadınların her biri kendi hayatına dair karar vermek isteyen kadınlar olduğunu gördük. Çalışmak, okumak, boşanmak, dilediği gibi giyinmek, toplumsal hayata karışmak isteyen kadınlar. Kadınlar en çok da en yakınlarındaki erkekler tarafından öldürülüyor. Öldürülen kadınların yarısından fazlası evlerinde bulunuyor. Erkeklik için kadını öldürmenin bahanesi çok oluyor. Siz nasıl olur diye düşünüyor olabilirsiniz fakat gerçek bu. Bir erkekten farklı düşündüğü şeyi ifade etti diye, bir erkeği reddetti diye şiddetle bastırılmaya çalışılan, öldürülen kadınlar var. Kadınlarsa eşit ve özgür yaşama kavuşma direncinden vazgeçmeyecek.

***Erkek şiddetiyle
öldürülen
kadınların
her biri kendi
hayatına dair
karar vermek
isteyen kadınlar
olduğunu gördük.***

Dünya döndükçe toplum değişir, insanlar da değişir.

Toplumlar değişir, gelişir. Hiçbir şey eskisi gibi sabit kalmaz. Son dönem İstanbul

Sözleşmesi tartışmaları sırasında yayınlanan anket sonuçları da gösteriyor. İnceleyebilirsiniz. Değişimin sonuçlarıyla, başka boyutlarıyla karşılaşsınız. Bizler yıllar yılı olumlu olan değişimi anlatmaya çalışıyoruz. Dünya dönerken, teknoloji gelişirken, kadınların sabit yerinde durması beklenemezdi. Başka hayatlar gören kadınlar kendi yaşamına da yön vermeye başladı. Kadınlar modernleşmeyle birlikte artık değişti. Şiddete uğruyorsa büyük oranda ses çıkıyor. Kol kırılır yen içinde kalır demiyor. Daha çok çalışma hayatına katılıyor. Kadınların eğitim alma oranı artıyor. Kadınlar toplumun tüm gelişmelerinden eşit oranda faydalanmak istiyor. Kadınlar, yaşamını çok daha fazla sorguluyor. Toplumsal cinsiyet rollerinden “kadınlık” rollerinin kalıplarını kırıyor. Her şey değişirken erkeklik değişime ayak diriyor. Sonuç olarak değişen kadınlar ve değişmeyen erkekler çıkıyor. Eşit ve özgür yaşamak için daha fazla hak talep eden, kararından dönmeyen kadınlar var. Kadınların uyanışına karşı şiddetle bastırılmasının karşısında kamusal, siyasal, hukuksal düzenlemeler ihtiyacı vardı. Bu noktada kadını güçlendirecek, koruyacak, yaşatacak olan şey devletin yükümlülükleri. İstanbul sözleşmesi tam da bunu sağlar. Sözleşme kadına yönelik şiddeti tanımladı, bütünlüklü olarak yapılması gerekenleri sıraladı. Şiddetin ortaya çıkmayacağı toplumun nasıl yaratılacağıyla ilgili devletleri sorumlu tuttu.

Kadınların cansız bedenleri toprağa birer birer düşerken

Biner biner filiz veriyor...

Asla yalnız yürümeyeceksin diyenler,

Ayağa kaldırıyor eşitlik mücadelesini.

Kadın cinayetlerini durdurmak için,

İstanbul Sözleşmesi kadınları yaşıyor,
Kadınlar, İstanbul Sözleşmesini.

Nahide ve Ayşeler'in mücadelesi sayesinde
İstanbul Sözleşmesi ve 6284 Sayılı Kanun
Sözleşme ve kanunların mücadelesi ka-
dınlarla sembolleşti. İstanbul Sözleşmesi'nin
yazımında Nahide Opuz'un ve annesinin ka-
nı var.

İstanbul sözleşmesi kadınların ortak mü-
cadelelerinin ürünüdür. Dünyanın her yerin-
de kadına yönelik şiddet artıyordu. Kadına
Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi
Sözleşmesi (CEDAW) her ne kadar kapsamlı
olsa da tamamlanması gereken yönleri vardı.
Türkiye de 2009 yılında kadın cinayetleri-
nin son 7 yılda %1400 arttığı verisini Adalet
Bakanlığı açıklamıştı. Nahide Opuz davası
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine taşın-
dı. Türkiye kadını korumadığı için mahkûm
edildi. İstanbul Sözleşmesi için Türkiye'de
kadına yönelik şiddetin sonlandırılması-
yla ilgili tüm siyasi partiler, farklı görüşten
yetkililer bir arada çalıştı. Toplumumuzun
önemli sorunu olan kadına yönelik şiddete
karşı sıfır tolerans diyerek konuşmalar yap-
tılar. Kadın hareketi sayesinde hepsi olabildi.
Türkiye de İstanbul Sözleşmesi'nin hazırlık
sürecinde yer aldı. 2011 yılında ilk imzalayan
ülke oldu. Kadına yönelik şiddete karşı net
tutum alındı. Bu olumlu atmosfer bile kadın
cinayetlerini etkiledi. 2010 yılından bugüne
sadece 2011 yılında kadın cinayetleri azaldı.
Bu durum kadın cinayetlerinin azaltılabile-
ceğine dair umut yarattı.

Kadın cinayetlerini durdurmak yasalar
etkin uygulanırsa mümkündür. Sonraki yıl-
lar ne yazık ki sözleşme etkin uygulanmadı.
Aksine eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği

protokolü kaldırıldı. Siyasetçiler kadın erkek
eşitliği karşıtı konuşmalar yaptı. Kadınların
nerde nasıl hareket edebileceğine dair söy-
lemler arttı. Kadınların haklarına sınırlar
çizmeye çalışıldı. Kadınlar güçsüz kılındı. 11
milyonu aşkın kadın işgücü bile sayılmadı.
Yeterli sığınak açılmadı, kadınlar için 7/24
çalışan telefon hattı yapılmadı. Cinsel şiddet
kriz merkezleri kurulmadı. Şiddeti önleme
izleme merkezleri çok sınırlı kaldı. Koruma
kanunu etkin uygulanmadı. Kadın cinayetle-
ri ve şüpheli kadın ölümleri artmaya devam
etti.

Ancak örgütlü kadın hareketi saldırıla-
rı gerilettiler, yasaları uygulattı. 2012 yılında
kadınların şifresi niteliğinde 6284 sayılı ka-
dınları şiddetten koruma kanunu çıkarttı.
Sığınaklardan, geçici maddi yardıma, failin
uzaklaştırılmasından, işyerinin ve kimlik bil-
gilerinin değiştirilmesine kadar birçok hak-
lar barındıran kanun. Erkek şiddeti karşısın-
da kadınların can simidi oldu.

İstanbul Sözleşmesi'nin ele alış mantığı
sayesinde iç hukukumuzda yerini aldı 6284
Sayılı Kanun. Her 6284 deyişimizde Ayşe
Paşalı'nın yüzü hafızalarımızda hâlâ belirir.
Uygulatabildiğimiz her durumda binlerce
kadının hayata tutunmasını sağladı. Nicesini
de kurtarsın diye 6284'ü not etmenizi tavsiye
ederim. Şiddete uğrarsanız ya da uğrama ih-
timali olan tanıdığınız varsa, her nereye baş-
vuruyorsa 6284 sayılı yasadaki yararlanmak
istediğini söyleyebilir. Kendi haklarımız için
kamu görevlilerine yasayı hatırlatmaktan
asla geri durmayalım.

Anahtar toplumsal cinsiyet eşitliği

İstanbul sözleşmesi kadına yönelik şid-
deti toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sonucu
olarak tarifler. Kadına yönelik şiddet tanımı
yaparken özel ya da kamusal alanda diye
belirtir. Bununla birlikte fiziksel, cinsel, eko-
nomik, psikolojik şiddet diyerek her türünü
dâhil eder.

Sözleşme kadına yönelik şiddeti geleneklerle ya da inançla ya da başka benzer gerekçelerle normalleştirmemelisin der. İstanbul sözleşmesinin uygulanmasını denetleyen komite olan Grevio son Türkiye raporunda özellikle belirtir.

İstanbul sözleşmesi şimdiye kadarki en bütünlüklü metindir. Güç verir, korur, İstanbul Sözleşmesi yaşatır. Dört temel başlıkta taraf devletlerin yapması gerekenleri dizer. Toplumsal cinsiyet eşitliğini var etmek için

madde madde ışık tutar. Önce şiddeti önlemeyi, sonra şiddete uğrayanı korumayı, şiddet ortaya çıktı ise etkili şekilde soruşturma ve kovuşturma süreci yürütmeyi, hepsiyle birlikte kurumlar arası koordinasyonu sağlayıp kadınları güçlendirici eşitlikçi politikalar geliştirmeyi anlatır. Hatta hepsinin nasıl yapılacağına ilişkin yol gösterir. Tüm bunları yaparken ayrımcı olunmaması gerektiğini ifade eder.

Sözleşmeye ilişkin gündeme gelen tartışmalara dair:

İstanbul Sözleşmesi'nin ayrımcılık yapılması maddesi:

"4. Madde: 3- Taraf devletler bu Sözleşme'nin hükümlerinin özellikle de mağdurun haklarını korumaya yönelik tedbirlerin cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya siyasi olmayan görüş, ulusal veya sosyal köken, ulusal azınlık ile ilişkilendirme, mülkiyet, soy, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, yaş, sağlık durumu, sakatlık, medeni hal, göçmen veya mülteci olma durumu ya da benzeri herhangi bir temelden ayrım gözet-

meksizin uygulanmasını güvence altına alır."

İstanbul sözleşmesi tartışmaların büyük bölümü dördüncü madde üzerinden yürütülür. Toplumumuzda türlü cinsel yönelim ve cinsiyet kimlikleri var ve meşru. Anayasal hak olarak bütün vatandaşlar eşittir. Yurttaşlara ayrımcılık uygulanmaz. Bu anlamda da eşit olmalıdır. Toplumumuz da ayrıca bildiğimiz olumsuz büyük bir tepki göstermiyor. Türk sanat müziği icra eden başarılı iki ismi var. Güzel sanat icra ettiklerinde milyonlar olarak dinliyor, takdir ediyoruz. Sade vatandaş olunca mı olmuyor? Bu durum ikilik yaratır. Güzel sanat icra edebilenle sade vatandaşın eşit olması gerekir. Toplumun ruhu da anayasanın ruhu da budur. Anayasa herkes eşit derken farklılıkları sorun teşkil etmez. İstanbul Sözleşmesi sadece tüm farklılıkları saymış. Kategorik fark varmış gibi karşı çıkamaz. Diğer yönüyle en çok ayrımcılığa maruz bırakılan, azınlıkta olan, imkânlardan yoksun olan kesimin kendisini anlatıyor, es-tetize ediyor denmesi doğru olamaz.

Durum böyleyken hâlâ yetkililerin her fırsatta LGBTİQ+'ları nefretle hedef göstermesi bir suçtur. 8 Mart eylemlerine üzerinde LGBTİQ+ yazan pankartların alınmaması, gökkuşağının yasaklanma çabası, trans kadınların gözaltına alınması yasada tanımlı olmayan fiili uygulamalardır.

Yürütülen başka bir tartışma aileye dair. İstanbul sözleşmesi doğrudan aileyle ilgili bir sözleşme değil. Aile içerisinde şiddet varsa ona dair kadının korunmasına ilişkin. Aile örtüsüyle özel alanlar yaratılıp kadına yönelik şiddetin normalleştirilmesine karşı. Yetkililerin farklı telkinleri karşısında da evlenip evlenmemenin insanların ancak tercihi olduğunu bilmeliyiz. İnsanların tercihlerine dair düzenleme getirilemez, dayatma olur. Bunu yapmaya çalışmak toplumu ayırıştırır. Çünkü gelenekler de aile yapısı da insanlığın doğal seyrinde değişebilir. AKP hükümetiyse

her fırsatta evlilik ve çocuk anlatarak, çeyiz parası vadederken, boşanmaları da zorlaştırarak neredeyse toplum mühendisliği yapıyor. Nasıl aileler olması gerektiğini anlatıyor.

**8 Mart
eylemlerine
üzerinde
LGBTİQ+ yazan
pankartların
alınmaması,
gökkuşağının
yasaklanma
çabası, trans
kadınların
gözaltına
alınması
yasada tanımlı
olmayan fiili
uygulamalardı.**

Sözleşmenin dışında kendi özgün fikrimi soracak olursanız da bireyler arası ilişkilerin kamu otoritesi onayına sunulması ve koşullanmaların olması doğru değil. Bir dayatma olmaması, cinsel özgürlüklerin önünün açılması gerekir.

Sözleşmeye karşı çokça yerli milli yasalarımız olsun dendiğini de duyarsınız. Bunu duyduğunuzda şunu hatırlamanızı isterim: Evrensel mirasa doğunun da batının da katkısı var. İstanbul Sözleşmesi'ne karşı tedirginlik yanlış olur. Dünyanın neresinde olursa olsun iyi buluş, gelişme alınır. Kim yapmış denmez. Corona Virüse karşı aşı bulunduğunda kim bulmuş? Kullanmayalım.

Biz bulalım denmez. Biz bulacağız diye-
rek yıllar geçmez. Çok istenerek bulunabile-
cek şeyler değil. Medeniyet denilen şey bü-
tün dinler, uluslar, kültürler tarihi birikimi.
Bu hukuki düzenlemeyse de böyle olmalı.
İstanbul Sözleşmesi kadına yönelik şiddetle
ilgili böyle bir uluslararası sözleşme.

Yalnız değil örgütlü başarabiliriz

Kadınların haklarını her tartışmaya aç-
tıklarında daha çok öldürüldük. İstanbul söz-
leşmesini uygulanması için değil, imzanın
geri çekilmesi için gündeme getirdiklerinde
yine böyle oldu. Tam o dönemde Pınar Gül-
tekin için meydanlar doldu.

Kadınlar işkence edilerek çocuklarının
gözleri önünde öldürüldü. Erkekler anne-
leriyle birlikte çocuklarını öldürdü. Şüpheli
kadın ölümleri arttı. İntihar, kaza, şaka süsü
verilmiş cinayetler. Yol kenarında, gölde,
evde ölü bulunan kadınlar. Biri mi öldürmüş,
kim öldürmüş ilk bakışta bilemediklerimiz...

Etkin bir soruşturma ve kovuşturma sü-
reci işletmedikleri için şüpheli bırakılan ka-
dın cinayetleri.

Bunlarla ne tek tek ne de bireysel çözüm-
lerle başa çıkamayız. Bize başvuran kadınlar
için kamuoyu yaratıyor, toplumsallaşmasını
sağlıyor, davalarını takip ediyoruz. Ayrımcı
ceza indirimlerinin önüne geçiyor, gerçekle-
ri açığa çıkartıyoruz. Sorumluları işaret
ediyor, çözümü anlatıyoruz. Bilemediğimiz,
göremediğimiz daha nice kadın olduğunu
biliyoruz. Bundan ötürü kamusal, siyasi ve
hukuki düzenlemeler mücadelemizin önemli
yönüdür.

Toplumun kadına yönelik bakışı da olum-
lu anlamda değişiyor. Kimse artık sessiz kal-
mıyor.

Hakları için ayağa kalkan kadınların er-
keklikle bastırılması savaşı. Bu savaşta erkek
egemenliğini sarsıyoruz. İstanbul sözleşmesi
etrafında yürüyen tartışmalarda geline aş-
ma bunun göstergesi.

Belki aramızdan nicelerini tek atımlık
kurşunla öldürebildiler fakat henüz hepimizi
öldüremediler.

Ve yükselen mücadelemiz artık sömürü
düzenine karşı işçi kadınlarla buluşuyor,

Üniversitelerde rektörü de geleceğimizi de
biz seçeriz diyen genç kadınlarla yankılanıyor

Şiddetin yaşı yoksa mücadelenin de yaşı
yok diyerek liseli kadınlara artık yeter dedir-
tiyor...

***Belki aramızdan
nicelerini tek
atımlık kurşunla
öldürebildiler
fakat henüz
hepimizi
öldüremediler.***

Her biri Meclislerinde buluşuyor. Yapıl-
ması gereken İstanbul Sözleşmesi'nin ve 6284
sayılı kanunun etkin uygulanması. Hakları-
mızı nasıl kazandıysak şimdi uygulanmasını
birlikte sağlayalım. Politik, örgütlü, eleştirel,
bütünsel bir feminizmi var edelim, tüm ka-
dınlar için tüm kadınlarla asla yalnız yürü-
meyeceksin diyelim.

İşte o zaman Ayşeleri, Münevverleri, Öz-
gecanları, Emineleri, Pınarları, Aylinleri ya-
şatabilir,

Esinlerin, Şulelerin, Aysunları, Aleynala-
rın, Nadiraların ölümlerini aydınlatabilir,

Gülistanların nerede olduğunu bulabiliriz.

İsmi bilemediğimiz kadınları kurtara-
bilir, eşitliğe kavuşabiliriz. **B**

*Kadın Cinayetlerini Durduracağız
Platformu Kadın Meclisleri Genel Sekreteri
Fidan Ataselim*